

ಶಾಂತಕವಿಗಳು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ನಾಡು-ನುಡಿ ಚಿಂತನೆ

ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಸಂಡೂರು

ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ವಿಜಯನಗರ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಕೇಂದ್ರ, ಜ್ಞಾನ ಸರೋವರ, ಸಂಡೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15343937>

ABSTRACT:

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಖಂಡ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೊಂದಿದ ಭಾರತೀಯರಿದ್ದರೇ ಹೊರತು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ, ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಭಾರತ ಒಂದು ದೇಶವಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂದಿನ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ರಾಜ್ಯ-ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರ ದೇಶಗಳಾಗಿ, ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಇಂದಿನಂತೆ ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತೀಯತೆಗಳ ದ್ವಂದ್ವವಿದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂದು ಇವೆರಡೂ ಅಲ್ಲದ 'ರಾಜಭಕ್ತಿ' ಇತ್ತು. ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನಾತ್ಮ ರಾಜರಿಗೆ, ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ, ರಾಜಭಕ್ತಿ-ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದರ, ಮೂಲಕ, ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಅಭಿಮಾನ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಕೃತಿಯಾದ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ "ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಮಾ ಗೋದಾವರಿ ವರಮಿದ್ ನಾಡದಾ ಕನ್ನಡದೊಳ್" ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಾಲದ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಮೇರೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆಯೇ ಹೊರತು ಇಡೀ ಭಾರತವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಅರಸರು, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಲಯದವರೆಗೂ, ಪಶ್ಚಿಮದ ಸಮುದ್ರದವರೆಗೂ ದಿಗ್ವಿಜಯ ಬಿಸಿರುವುದನ್ನು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಗಡಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಾಹಸ, ಶೌರ್ಯ, ಹಿರಿಮೆ, ಎಂದೂ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಮೇರೆಗಳೆಂದೂ ವರ್ಣಿಸಿರುವುದುಂಟು. ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು ಅಖಂಡ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿದ ಪೌರಾಣಿಕ ವಸ್ತುವನ್ನು ತಮ್ಮನ್ನಾಳುವ ರಾಜರು, ಸಾಮಂತರಿರಲಿ, ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಿರಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮೀಕರಿಸಿಯೋ, ಆರೋಪಿಯಿಸೋ ರೂಪಾಂತರಿಸಿಯೋ ಕಾವ್ಯ ರಚಿಸಿರುವುದುಂಟು. ಮೂಲವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿಯ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ನದಿಯಯನ್ನೂ, ಪ್ರದೇಶವನ್ನೂ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ, ನದಿಗೋ ಆರೋಪಿಸಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವರು. ಆ ಪಾತ್ರ, ಆ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಇಂತಹ ನದಿಗೆ, ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತೆಂದು ವರ್ಣಿಸಿರುವುದುಂಟು. ಹೀಗೆ ಮೂಲವಸ್ತುವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಭಾರತೀಯತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ನಾಡಿಗೆ, ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ, ಭಾಷೆಗೆ ರೂಪಾಂತರಿಸಿ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಮರೆದಿರುವರು. ಈ ರೀತಿಯ ಕನ್ನಡದ ಆದಿ ಕವಿ ಪಂಪನು ಮಹಾಭಾರತದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ತನ್ನ ಆಶ್ರಯದಾತ ಅರಸನಾದ ಅರಿಕೇಸರಿಗೆ ಸಮೀಕರಿಸಿ 'ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ'ವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವನು. ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದೆ ಬಂದ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳ ಕಾವ್ಯ

ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಬಗೆಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು
ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

KEYWORDS:

ಕನ್ನಡ, ನಾಡು-ನುಡಿ, ಚಿಂತನೆ, ಕಾವ್ಯ, ನಾಟಕ, ಕೀರ್ತನೆಗಳು.

ಕನ್ನಡ ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಅಭಿಮಾನ, ಕಾಳಜಿ, ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ನವೋದಯ ಕಾವ್ಯವೂ ಹೊಂದಿತ್ತು. ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಾಲಘಟ್ಟವು ಬಹಳ ಸಂದಿಗ್ಧ ಕಾಲ. ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳುವಳಿಯೊಂದಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಚಳುವಳಿಯೂ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟೀಷರು ಹೈದರಾಬಾದ್ ನಿಜಾಮ್ ಮತ್ತು ಮರಾಠರೊಂದಿಗೆ ಮೈತ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕ್ರಿ. ಶ. 1799ರಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ, ಮೈಸೂರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡು, ಇದನ್ನು ಹೈದರಾಬಾದ್ ನಿಜಾಮನಿಗೆ ಮತ್ತು ಮರಾಠರಿಗೆ ಹಂಚಿ ಮೈಸೂರ ಅರಸರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕವು ಉಳಿದ ಮೈಸೂರ ಭಾಗವನ್ನು ಮುಂಬೈ, ಹೈದ್ರಾಬಾದ್, ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸ್, ಎಂದೂ ವಿಭಜನೆಗೊಂಡದ್ದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು 20 ಆಡಳಿತ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋಗಿತ್ತು.

ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮ ಎಲ್ಲವೂ ಮರಾಠಿಯಮಯವಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು 'ದಕ್ಷಿಣ ಮರಾಠಾ ದೇಶ'ವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು, ಉರ್ದು ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಮದ್ರಾಸ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತಮಿಳು, ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ, ಮಲೆಯಾಳಂ, ಭಾಷೆಗಳ ಹಾವಳಿಯಾಗಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಕನ್ನಡಿಗರ ಅಳಿವು ಉಳಿಯುವಿನ ಆಸ್ತಿತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿದ್ದರೇ ಹೊರತು ಅವರದೇ ಆದ ನಾಡು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಕನ್ನಡದ ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿಯ ರಾಜಕೀಯ ಮುಂದಾಳುಗಳು, ವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಯೋಚಿಸಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡದ ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು; ಹೋರಾಟವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು, ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ, ಸಭೆ-ಸಮಾರಂಭಗಳ ಮೂಲಕ ಜನತೆಯನ್ನು ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸಂಘಟಿಸಿದರು. ಡಾ. ಆರ್. ಆರ್. ದಿವಾಕರರು ಹೇಳುವಂತೆ ಅಂದು "ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಎರಡು ಕನಸು ಕಂಡಿದ್ದರು, ಎರಡು ಗುರಿ ಹೊಂದಿದ್ದರು; ಮತ್ತು ಎರಡು ಭೂಪಟಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ

ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತ ಮತ್ತೊಂದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣ.’’

ನವೋದಯ ಕವಿಗಳ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಕನ್ನಡ ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಅಭಿಮಾನ, ಕಾಳಜಿ, ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು, ನಾಡು ನುಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಹಂಬಲ, ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರ ‘ಹುತ್ತರಿಯ ಹಾಡು’ ಕೊಡಗಿನ ನಾಡಗೀತೆಯೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಏಕೀಕರಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, (ಈಗಲೂ ಆಗಾಗ) ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಗಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೊಡಗಿನವರನ್ನು ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಸೆದಿದ್ದಾರೆ. “ನಮ್ಮೊಡಲ್ ಬಿಡಲಮ್ಮ ದು ವಿಧಿಯ ಮಾಟದ ಕೊಡಗಿದು ಮೊದಲೆ ನಮ್ಮದು ಕೊಡಗಿದು ಕದಲದೆಮ್ಮನು ಬೆಡಗಿದು” ಇದನ್ನೇ ಸಮಗ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಚಿಸಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಉತ್ತಮವೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಗೋವಿಂದ ಪೈಯವರು “ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ” ಕವನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಹರಸಬೇಕೆಂದೂ, ತನು-ಮನ-ನುಡಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕನ್ನಡಮಯವಾದ ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಪರಭಾಷಾ ವ್ಯಾಮೋಹಗಳನ್ನು ಕುರಿತು -

“ತನ್ನ ಮರೆಯ ಕಂಪನರಿಯದದನೆ ಹೊರಗೆ ಹುಡುಕುವ

ಮೃಗದ ಸೇಡು ನಮ್ಮ ಪಾಡು ಪರರ ನುಡಿಗೆ ಮಿಡುಕುವ !

ಕನ್ನಡ ಕಸ್ತೂರಿಯನ್ನ ಹೊಸತುಸಿರಿಂ ತೀಡಿದನ್ನ

ಹೊಸ ಸುಗಂಧದೊಸಗೆಯಿಂದ ಜಗದಿ ಹೆಸರ ಹಬ್ಬಿಸು!”

ಪರಭಾಷಾ ವ್ಯಾಮೋಹಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಕಸ್ತೂರಿಯ ಉಸಿರನ್ನು ನೀಡಿ ನಿನ್ನ ಸುಗಂಧದ ಪರಿಮಳವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತುವಂತೆ ಹರಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತೃಭಾಷೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಲಿತದ್ದು ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯೆ, ಪರಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವದು ಪರರ ನಾಲಗೆಯ ಎಂಜಲು ಸವಿದಂತೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸವಿಯೆ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿರುವರು. ಅದರಂತೆ ಶಾಂತಕವಿಗಳು (ಸಕ್ಕರಿ ಬಾಳಾಚಾರ್ಯ) ಕನ್ನಡ ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಬಗೆಗೆ ಹಗಲಿರುಳೂ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಕೀರ್ತನೆ, ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಬಗೆಗೆ ಚಿಂತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನ ತುಂಬಲು ಗತಕಾಲದ ವೈಭವವನ್ನು ಕುರಿತು ವರ್ಣಿಸಿರುವರು. ಜನತೆಯನ್ನು ನಾಡು-ನುಡಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸಮಕಾಲೀನ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸಮೀಕರಿಸಿ “ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ವಿಜಯ” ಕೀರ್ತನೆ ರಚಿಸಿರುವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ, ಹರಿಹರ

ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಗತಕಾಲದ ವೈಭವವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿ ನಾಡು- ನುಡಿಯ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಳಪ್ಪ, ಹೇಳಪ್ಪ ಪಾತ್ರಗಳು ಸಮಕಾಲೀನ ನಾಡಿನ ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ‘ಕೇಳಪ್ಪ’ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಾಭಿಮಾನಿಯಾದರೆ, ‘ಹೇಳಪ್ಪ’ ಕೂಪಮಂಡೂಕ. ಇವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವನ “ರಕ್ಷಿಸು ಕರ್ಣಾಟದೇವಿ” ಪದ್ಯವೂ ಇದರಲ್ಲಿದೆ.

ಕೀರ್ತನೆಯ ಆರಂಭದ ಉಪದೇಶದಲ್ಲಿ ‘ನಿನ್ನ ವಸ್ತುವಂ ನೋಡಂ ನೋಡಂ’ ಎಂದು ನಾಡಿನ ಸೊಬಗನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿರುವರು. ಕೇಳಪ್ಪನು, ನಿನ್ನ ವಸ್ತುವನ್ನು ನೋಡಿ ತಿಳಿಸಲು ಹೇಳಪ್ಪನಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಹೇಳಪ್ಪನು ಹೊಲ, ಮನೆ, ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು, ಧನ, ಧಾನ್ಯಗಳು-ಇವೇ-ತನ್ನ ವಸ್ತುಗಳೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕೇಳಪ್ಪನು ಈ ರೀತಿ ಕಂಡ ಅವನ ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣೆ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಶಪಿಸಿ ಅವನ ವಸ್ತುಗಳು ಯಾವುವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಊರು ನಿನ್ನ ವಸ್ತು, ಊರು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶ ನಿನ್ನ ವಸ್ತು, ದೇಶ ಯಾವುದೆಂದರೆ ಭಾರತ ದೇಶ, ಇದು ಯಾರದೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೀ ಭಾರತ’, ಇದು ಎಂಥದೆಂದರೆ ಭಾವೀ ಸುಖ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೆಂಬ ಸತ್ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ‘ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ನಂದನವನಂ’ ಆದ ಈ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯೇ ನಿನ್ನ ವಸ್ತುವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ವಸ್ತು (ಕನ್ನಡ ನಾಡು) ಇರುವುದು. ಅದನ್ನು ದರ್ಶನದಿಂದಲೇ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಪ್ಪನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಹೇಳಪ್ಪನು ವಿಶಾಲವಾದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ವಸ್ತು ಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಆ ವಸ್ತುವಿನ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕೇಳಪ್ಪನು- ‘ಪಂಚವರ್ಣಗಳ, ಪಂಚರೂಪಗಳ, ಪಂಚಸ್ಥಲಗಳ’ವೆಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ಹೇಳಪ್ಪನಿಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀನೇ ಹೇಳಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಕೇಳಪ್ಪನು-“ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಕಾವೇರಿ, ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಗೋದಾವರಿ, ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಸಮುದ್ರ”ವೆಂದು, ಹಿಂದೆ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗಕಾರನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಮೇರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಭಾವೀ ಏಕೀಕೃತವಾಗುವ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭೌಗೋಳಿಕ ರೂಪವನ್ನು ಶಾಂತಕವಿಗಳು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ ಮೇರಗಳೊಳಗಿನ ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮದ್ರಾಸ್ ಕರ್ನಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿದೆ, ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡಿದಾಗ ನಿನ್ನ ಕನ್ನಡಿಯು ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿದಾಗ ಅದು-

“ಕರ್ಣಾಟಕಮಿದು ವರ್ಣನೀಯಮಿದು

ಕರ್ಣಾಟಕ ದೇವಿಗೆ ನಮಿಸು”

ಎಂದು ಹೇಳಪ್ಪನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ “ರಕ್ಷಿಸು ಕರ್ಣಾಟಕದೇವಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸು ಕರ್ಣಾಟಕದೇವಿ” ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪದ್ಯದ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಗತವೈಭವ, ಇತಿಹಾಸ, ಚರಿತ್ರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ರಾಜ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, ಮತಧರ್ಮ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಕನ್ನಡ ನಾಡನ್ನು ಆಳಿದ ಅರಸು ಮನೆತನಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಾತೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ :

“ಕದಂಬಾದಿ ಸಂಪೂಜಿತ ಚರಣೆ |

ಗಂಗರಾಧಿತ ಪದನಖ ಸರಣೆ ||

ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಮಣಿ ಕಂಠಾಭರಣೆ |

ಚಾಲೂಕ್ಯಾಂಶುಕ ಶೋಭಾವರಣೆ

ಯಾದವ ಮಣಿ ಕಂಕಣಾಂಶು ಸುಂದರಿ”

ಕೇಳಪ್ಪನು ಹೇಳಪ್ಪನಿಗೆ ಈಗಲಾದರೂ ನಿನ್ನ ಕನ್ನಡಿಯ ಭಾಗವನ್ನು ನೋಡಿ ಏನೇನು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಹೇಳಿನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಹೇಳಪ್ಪನು, ಪುರಗಳು, ಗುಡಿಗೋಪುರಗಳು, ಪೂರ್ವದ ಅರಮನೆಗಳು, ಶೂರರ ಮನೆಗಳು, ಗರುಡೀ ಮನೆಗಳು, ನಾಗರೀಕರ ಮನೆಗಳು ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕುರುಹಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವನು. ಕೇಳಪ್ಪನಿಗೆ ತಾನು ಇದುವರೆಗೆ ಆತನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಬಗೆಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪ ಸಿದ್ಧಿಸಿತೆಂದು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ವೈಭವದಿಂದ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿದ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಹೆಗ್ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದನಲ್ಲಾ, ಕನ್ನಡ ನಾಡನ್ನುವದೊಂದು ಹಿಂದೆ ಇತ್ತು, ಈಗ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯುಂಟಾಯಿತೆಂದು ಹರ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೇಳಪ್ಪನು ಹಿಂದೆ ವೈಭವದಿಂದ ಮೆರೆದ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಘಟನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ದರ್ಶನದಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ, ಹರಿಹರರ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹರಿಹರನು ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರಲ್ಲಿ ಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಅರಸರು ಭಾರತೀಯ ಅರಸರ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೇಲೆ ನಾಗರಿಕರ ಮೇಲೆ ಶೋಷಣೆ - ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಮಾಡಿ, ಗುಡಿ ಗೋಪುರ, ದೇವಾಲಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತಿರುವದನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಕ್ರಮಣ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು ತತ್ತ್ವ, ಸಿದ್ಧಾಂತ, ತಪಸ್ಸು, ಮೋಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ನಮ್ಮತನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪಾರತಂತ್ರ್ಯದ ಸಂಹಾರವೇ ಮುಖ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು-

“ಏಳು ಸಾಯಣ ಕಟ್ಟು ಗ್ರಂಥವ ನೇಳು ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರಕೆ

ಗಾಳಿಗಂಟುಗಳೋದಿದೇತಕೆ

ಏಳು ಈ ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರಕೆ”

ಎಂದು ಹರಿಹರನ ಮಂತ್ರಿ, ಸಾಹಿತಿ, ವಿದ್ವಾಂಸನು ಆದ ಸಾಯಣನಿಗೆ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪಂಪಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನಡೆಯಲು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಅಂದು ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ, ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ, ಯುವಕರಿಗೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಓದನ್ನು ತೊರೆದು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಏಕೀಕರಣ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲು ಕರೆಯೊಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯಾದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು ಹರಿಹರನಿಗೆ ಇದು “ಕರ್ಣಾಟಕದ ಸಿಂಹಾಸನವಿದನೇರೈ, ಇದು ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಸದಭಿಮಾನ ಮಣಿ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಶಾಂತಕವಿಗಳು ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಸ್ತುವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಈ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡನ್ನು ಕಟ್ಟುವ, ಏಕೀಕೃತ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಕನಸನ್ನು ಕಂಡಿರುವರು. ಮುಂದೆ ಅವರ ಕನಸು ನನಸಾಯಿತು.

ಶಾಂತಕವಿಗಳು ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಬಗೆಗೆ ಅಪಾರ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಸಲು ಊರೂರು ಅಲೆದಾಡಿ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ‘ಕನ್ನಡ ದಾಸಯ್ಯ’- ಪದ್ಯವು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ‘ಬೇಡಲು ಕನ್ನಡ ದಾಸಯ್ಯ ಬಂದಿಹ ನೀಡಿರಮ್ಮಾ! ತಡ ಮಾಡದಲೇ’ ಎಂದು ಹಾಡಿ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು. ತನಗಾಗಿ ಸ್ವಂತ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಲು ಬಂದವನಲ್ಲ, ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಗಳಂತೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೂ ಸ್ಥಾನ ಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಣ ಕೂಡಿಸಲು ಬಂದವನು. ನೀವೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಕನ್ನಡದ ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಆಡಿ, ಕನ್ನಡದ ಬೋಗುಳವ ಕೇಳಿ ಬೆಳೆದವರು, ಕನ್ನಡದ ವಿದ್ಯೆ ಗಳಿಸಿ ಸಿರಿ-ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಪಡೆದವರು. ಹೀಗಿರಲು ನೀವು ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ನೀವು ಕೊಡದೇ ನಾನು ಹೋಗುವವನಲ್ಲವೆಂದು ದಿಟ್ಟತನವನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವರು. ಕೊಡುವವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಕೊಡಲೆಂದು “ಕೊಡ ಬಂದ ಕೈಗಳ ದಿಟ್ಟಿ | ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿ, ಪದಕಟ್ಟುವವನು” ಎಂದಿರುವರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಂಥೆಂಥವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆಂಬುದನ್ನು ಹೀಗೆ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವರು.

“ಚಿನ್ನದ ಕಡಗದ ಕೈ ಕಾಸನ್ನಿತ್ತಿತು

ರನ್ನ ದುಂಗುರದ ಕೈ ಇಲ್ಲೆಂದಿತು ಹೊನ್ನವಂಕಿಯ

ಕೈ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತು ಇನ್ನೊಂದು ಬಳಗೈ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿತು”

ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರು ಮತ್ತು ಬಡವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟರು. ಶ್ರೀಮಂತರು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿಯ ಬಗೆಗೆ ಬಡವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿಮಾನವಿತ್ತೆಂದು ಶಾಂತಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದ

ಕಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆಂಗ್ಲ ಪದವೀಧರರು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿ ಕನ್ನಡದ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರವನ್ನು, ಕಾವ್ಯದ ಕ್ಷಿತಿಜವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಶಾಂತಕವಿಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆ. ಆದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಓದು-ಬರಹ ಬಲ್ಲ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ನಾಡು ನುಡಿಯ ಬಗೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಾತನಾಡುವ ಡಾಂಭಿಕ ಪ್ರಚಾರ ಪ್ರಿಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವರು:

“ಎಲ್ಲಿರುವುದಭಿಮಾನ? ಕನ್ನಡಗರೇ! ಪೇಳಿ

ಸುಳ್ಳೆ ಬಡ ಬಡಿಸುವಿರಿ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ||

ಗುರು ಪರಿಶ್ರಮದಿನಾಂಗೈಯ ಭಾಷೆಯ ಕಲಿತು

ಧರಿಸಿ ಪದವಿಗಳನುಪಜೀಸುವಿರೇ |

ಹೊರತು ತದ್ಭಾಷೆಯುದ್ಧಗಳ ಕನ್ನಡದಿ

ಪರಿವರ್ತನಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ . !!”

18-19ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಬರಡು ಯುಗವನ್ನನುಭವಿಸಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನ್ಯಭಾಷಿಗಳಿಂದ ಅನುವಾದ - ರೂಪಾಂತರ ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಅರಿತ ಶಾಂತಕವಿಗಳಂತಹ ಹಿರಿಯ ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿಗಳು, ಅನ್ಯ ಭಾಷೆ ಬಲ್ಲವರು ಅದರಲ್ಲೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿತವರು ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಲು, ರೂಪಾಂತರಿಸಲು ಹೇಳಿರುವರು. ಇವರ ಪ್ರಭಾವ, ಪ್ರೇರಣೆ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದಾಗಿ 20ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ರೂಪಾಂತರದ ಸುಗ್ಗಿಯೇ ನಡೆದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ದಿಗಂತ ವಿಸ್ತಾರವಾಯಿತು. ಕ್ರಿ. ಶ. 1880ರ ಸುಮಾರಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳುವ ನಾಟಕ, ನಟರು, ಭಾಷೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಮರಾಠಿಮಯವಾಗಿರುವದನ್ನು ಕಂಡು ಶಾಂತಕವಿಗಳು 1910ರಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ನೊಂದು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಮರಾಠಿಯವರ ನಾಟಕದರ್ಥಿ

ಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಮರಾಠಿಯರ ನಾಟಕ ನಟರ ಮೂರ್ತಿಗಳ ಸಂಚಾರವು !

ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಮರಾಠಿಯರ ನಾಟಕದಾಟ ವೆಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಮರಾಠಿಯರ ನಾಟಕದೂಟ

ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಮರಾಠಿಯರ ನಾಟಕಮಯಂ ತಾನಾಯ್ತು ಕರ್ನಾಟಕಂ||”

ಸ್ವತಃ ನಾಟಕಕಾರರಾದ ಶಾಂತಕವಿಗಳು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಯೇ ತಮ್ಮಂತಹ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕಕಾರರಿಗೆ, ನಾಟಕಗಳಿಗೆ, ನಟರಿಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು, ಅನುಭವಿಸಿ ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಅಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಕಲಿತು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಆಂಗ್ಲ ಪದವೀಧರರಾದ ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗೆಗೆ ತಾತ್ಪರ ಹೊಂದಿದ ಕಾಲವದು. ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಕವಿಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಆಂಗ್ಲ ಪದವೀಧರರಾದ ಕನ್ನಡಿಗರು ಕನ್ನಡ ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಸೇವೆಗೆ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾದವರೆಂದರೆ, ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು, ಕಡಪಾ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯರು, ನರಗುಂದ ರಾಮರಾಯರು ಮುಂತಾದವರು. ಶಾಂತಕವಿಗಳು ಇದು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಉದಯದ ಶುಭ ಲಕ್ಷಣವೆಂದೂ, ಇದನ್ನು “ಬಯಬಯಸಿ ಮುದಕನಾದೆನ್ನ ಸಂಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದೊಲಿದನೆನ್ನ ಭಾಗ್ಯಂ” ಎಂದು ಕೊನೆಗೂ ದೇವರು ತನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಒಲಿದನೆಂದು ಹರ್ಷಗೊಂಡರು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಅನಂತನಾರಾಯಣ ಎಸ್., (2011), ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕವಿತೆಯ ಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಭಾವ, ಡಿವಿಕೆ ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.
2. ಧಾರವಾಡಕರ ರಾ.ಯ., (2013), ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉದಯಕಾಲ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು.
3. ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ ಎಚ್., (2018), ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಡಿ.ವಿ.ಕೆ.ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.
4. ನಾಗರಾಜ ಡಿ.ಆರ್., (1987), ಶಕ್ತಿ ಶಾರದೆಯ ಮೇಳ, ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಸಾಗರ.
5. ನಾಗರಾಜ ಡಿ.ಆರ್., (1996), ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಥನ, ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಸಾಗರ.
6. ಬಂಜಗರೆ ಜಯಪ್ರಕಾಶ, (2000), ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ, ಕ್ರಾಂತಿಸಿರಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
7. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ ಬಿ.ಎಂ. (ಸಂ.), (2011), ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು.
8. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಜಿ.ಎಸ್. (ಸಂ), (1988), ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

Funding:

This study was not funded by any grant.

Conflict of interest:

The Authors have no conflict of interest to declare that they are relevant to the content of this article.

About the License:

© The Authors 2024. The text of this article is open access and licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.